

Chủ nhiệm
 PHẠM MAI HÙNG

Tổng biên tập

DƯƠNG TRUNG QUỐC

Phó Tổng biên tập

ĐÀO HÙNG - NGUYỄN HANH

Thư ký Tòa soạn

ĐÀO THẾ ĐỨC

Trưởng cơ quan đại diện phía Nam

THÁI NHÂN HÒA

Trí sự

TRẦN HỒNG ĐỨC

Trinh bày

TRẦN HỒNG KỲ

Giấy phép xuất bản

363/GPXB Bộ VHTT ngày 8-3-1994

Tòa soạn

216 Trần Quang Khải, Hà Nội

ĐT: 38256588 - Tài khoản số: 030.01.01.000781.9

Email: tapchixuavanay@yahoo.com

Ngân hàng Thương mại Cổ phần Hàng hải

Chi nhánh Hà Nội

Cơ quan đại diện phía Nam

181 Đề Thám - Q.1 - TP.HCM

ĐT: 38385117 - 38385126

Email: xuanay@yahoo.com

Tài khoản số: 1600.311.000.483 Ngân hàng

Nông nghiệp & Phát triển Nông thôn Việt Nam

Chi nhánh Sài Gòn

In tại Công ty in Báo Nhân Dân TP.HCM

Tổng phát hành

Công ty Trường Phát

179 Lý Chính Thắng, P.9, Q.3, ĐT: 39351751

Phát hành nước ngoài

Công ty XUNHASABA - 2SA - B

Nguyễn Bình Khiêm, Q.1, TP.HCM

ĐT: 38241320 - 38292900 - Fax: 84.38.8241321

Giá: 8.000đ

Bìa 1: Trên con đường El Biar
 Tranh sơn dầu của vua Hàm Nghi

Chủ tịch Hồ Chí Minh 3

ĐẶNG VĂN VIỆT

Vua Hàm Nghi: người nghệ sĩ 6

AMANDINE DABAT

Hồi ký Trần Đức Thảo 9

TRẦN ĐỨC THẢO

Hải đảo ở vùng biển Tây Nam 12

NGUYỄN THANH LỢI

Về nạn cống quả vải 13

PHAN HUY LÊ

Giới thiệu hội thảo 16

NGUYỄN QUANG NGỌC

Vấn đề thời đại 18

TRỊNH SINH

Về "huyền sử gia" Kim Định 21

TẠ CHÍ ĐẠI TRƯỜNG

Hoàng Sa: Trong tim hay 25

ANDRÉ MENRAS - HỒ CUONG QUYẾT

Quá trình bình thường hóa quan hệ 30

LÝ THẾ THUẬN

Chùa Vĩnh Nghiêm 33

THÂN QUANG HUY

Chủ tịch Hồ Chí Minh với Hướng đạo

Đặng Văn Việt

Tận dụng tính chất hợp pháp của tổ chức Hướng đạo quốc tế do người Pháp du nhập vào Việt Nam, một hình thức giáo dục thanh niên học sinh theo phương pháp mở, nhằm giúp cho thanh thiếu niên phát triển toàn diện, bên ngoài nhà trường, khoảng những năm 1940, một số trí thức Việt Nam yêu nước như Hoàng Đạo Thúy, Ta Quang Bửu đã lập ra tổ chức Hướng đạo Việt Nam ở miền Bắc và miền Trung. Với tôn chỉ "sắn sàng phung sự Tổ quốc, phục vụ xã hội", với hình thức sinh hoạt ngoài học đường, tổ chức Hướng đạo Việt Nam tập hợp, giáo dục thanh niên học sinh lòng yêu nước, thương nòi, tình yêu thiên nhiên, giao tiếp xã hội, rèn luyện sức khỏe, ý chí và các kỹ năng sống cần thiết. Khi gặp cách mạng, đại đa số hướng đạo sinh háng hái đi theo cách mạng, đi theo Bác Hồ. Nhiều hướng đạo sinh đã trở thành những cán bộ cách mạng, cán bộ quân đội xuất sắc.

Chủ tịch Hồ Chí Minh thăm trại hè Hướng đạo sinh, Hà Nội, 1946

Ngày 31-5-1946, Bác Hồ đã nhận lời mời làm Hội trưởng danh dự cho Hội Hướng đạo Việt Nam.

Trong kháng chiến chống Pháp, ở chiến khu Việt Bắc, trong các phiên họp Chính phủ, nhiều thành viên Chính phủ từng là hướng đạo sinh, lúc giải lao, Bác thường đề nghị tổ chức các trò chơi theo kiểu hướng đạo sinh để tăng không khí đoàn kết, vui vẻ. Sau đây là những buổi sinh hoạt đã được ông Hoàng Đạo Thúy kể lại. Lúc đó ông là Cục trưởng Cục Thông tin liên lạc, Quân đội Nhân dân Việt Nam(*).

Một buổi chiều chụp ảnh. Trong ảnh rõ ràng hai thế hệ. Các cụ ngồi ngay ngắn. Đằng sau là các đồng chí bộ trưởng, mỗi người một vẻ. Chụp xong, Cụ Hồ nắm lấy cánh tay tôi (tức ông Hoàng Đạo Thúy):

- Tối hôm nay, cụ tổ chức lửa trại nhé!
- Mấy ông cụ già với mấy ông trẻ đây lo nghĩ, lửa trại vui được khó quá.

- Cứ vui đấy!
Bỗng một ý nghĩ qua óc tôi, tôi thưa:
- Cụ cho lệnh tổ chức, tôi xin làm. Nhưng thưa Cụ, ở lửa trại thì người giữ lửa có quyền to lắm, ai cũng phải nghe đấy.

- Nhất định thế!
Bạn chúng tôi vẫn có cái thói cứ hay "chọc" Cụ một cách kính mến, không dám làm Cụ bí, vì Cụ có bí bao giờ đâu, nhưng để xem Cụ đối phó thế nào,

rồi ngồi cười cùng nhau, lý thú về cách trả lời của Cụ. Cụ cũng hiểu thế và mỉm cười.

Mọi người đã ngồi quanh đống lửa. Tôi châm lửa và tuyên bố:

- Thi hành quyền lực của trùm lửa trại, tôi xin đề nghị Cụ Chủ tịch hát mở đầu cuộc vui.

Mọi người nhìn cả về phía Cụ. Cụ nhẹ nhàng đứng dậy, vừa đi quanh vừa hát bài hát hướng đạo về Đinh Bộ Linh:

Anh hùng xưa nhớ hồi là hồi niên thiếu,
Đây binh láy lau làm cờ,
Quên mình là mình giúp nước...

Già trẻ ai nấy con mắt long lanh, nhìn âu yếm Cụ Chủ tịch của mình, mà như thế là cuộc lửa trại vui lên.

Một lần, chúa lửa rơi vào ông bác sĩ Trần Duy Hưng, Thị trưởng Hà Nội. Thấy đốc tờ Hưng nói nhỏ với các chú bảo vệ điều gì đó. Rồi, ông ta tuyên bố: "Kháng chiến đã thành công, đồng bào miền Nam hôm nay đón Cụ Chủ tịch vào thăm. Mời Cụ lên máy bay". Đã thấy hai chú lính ra vòng tay làm kiệu, nâng Cụ lên, chẳng nói chẳng rằng chạy luân quanh đống lửa... Trần Duy Hưng bảo các trại viên ù ù lúc trầm bồng, cao thấp ra vé máy bay đang bay. Độ 2 vòng lửa, máy bay dừng lại. Hưng lại chủ động "tấn công": "Cụ Chủ tịch đã đến, xin mời Cụ nói chuyện

với đồng bào". Cụ sửa lại áo. Võ vai 2 "phi công" hỏi:

- Có nặng không...?

Rồi Cụ nghiêm trang nói:

- Thưa đồng bào, tôi được vào đây, mừng lắm.

Nhưng đi tàu bay xấu, xóc nhiều, mệt. Xin nhờ đồng chí Trần Duy Hưng thưa chuyện với đồng bào...

Dốc tơ bị "phản kích" lúng túng vì chưa chuẩn bị diễn văn. Cụ Phan Kế Toại, ngồi gần tôi cười toáng lên: "Hưng ơi! Chết chua!"

Gần đây một số cựu hướng đạo sinh đã đề nghị với các cơ quan Đảng và Chính phủ, xin phép phục hồi lại tổ chức "chơi" Hướng đạo, đặc biệt là trong giai đoạn hòa nhập với thế giới hiện nay.

Tổ chức chơi Hướng đạo là một phương pháp giáo dục cho các thế hệ trẻ, già, nam, nữ, không phân biệt tôn giáo, chủng tộc, đẳng cấp, màu da, sáng lập ra từ 1907 do sáng kiến của Đại tá người Anh là Baden Powel. Phương pháp chơi Hướng đạo đã được áp dụng khắp nơi trên thế giới: trên 200 nước - trên 300 triệu người đã hoạt động Hướng đạo và hiện nay có chừng 40 triệu người đang hoạt động hướng đạo. Trong khối ASEAN gồm 10 nước thì 8 nước đã có Hướng đạo (trừ Myanma và Lào).

Phương pháp "chơi" Hướng đạo áp dụng cho mọi người, chỉ cần làm theo 3 lời hứa và 10 điều luật. Phương pháp hướng đạo đào tạo nên những công dân yêu nước, yêu tổ quốc mình, thành những người tháo vát nhanh nhẹn, luôn sẵn sàng gánh vác những việc khó, việc có ích cho đời, cho đất nước, luôn nghĩ đến việc thiện, giúp người hoạn nạn, nghèo khổ. Vì vậy dưới thời thuộc địa, vẫn có những hướng đạo sinh là những người yêu nước, có đạo đức thực sự. Và cũng vì vậy khi xảy ra cuộc chiến tranh giành độc lập, hàng ngàn vạn Hướng đạo sinh đã đi kháng chiến, đóng góp rất lớn cho công cuộc đấu tranh của dân tộc. Chỉ xin nêu lên một số tên tuổi: Phạm Ngọc Thạch, Nguyễn Cơ Thạch, Trần Duy Hưng, Huỳnh Tân Phát, Nguyễn Khánh, Tạ Quang Bửu, Hoàng Đạo Thúy, Lưu Hữu Phước, Phạm Biểu Tâm, Tôn Thất Tùng, Nguyễn Trinh Cơ, Đặng Văn Việt, Nguyễn Phước Hoàng, Đoàn Huyền, Lê Quang Long, Phan Hảm, Phan Hao, Cao Văn Khánh, Cao Pha, Phan Phác... Thực dân Pháp không cấm hoạt động Hướng đạo nhưng chúng vẫn theo dõi những người đứng đầu tổ chức này.

Sau Cách mạng tháng Tám thành công, Hội Hướng đạo vẫn hoạt động bình thường. Ngày 7-2-1946, ông Hoàng Minh Giám, thay mặt Bộ trưởng Bộ Nội vụ ký quyết định công nhận cho phép Hội Hướng đạo được hoạt động không thời hạn, theo tờ trình 1946. Ngày 31-5-1946, Chủ tịch Hồ Chí Minh ra văn bản nhận làm Chủ tịch danh dự của Hội Hướng đạo Việt Nam.

Sau chiến tranh, phong trào chơi Hướng đạo được tiếp tục hoạt động, chủ yếu ở các tỉnh miền Nam (TP. Hồ Chí Minh, Bà Rịa, Vũng Tàu, Huế, Đà Nẵng, Nha Trang, Đà Lạt, Phan Rang, Phan Thiết, Sóc Trăng...), số lượng hướng đạo sinh lên đến 6.000

người. Hàng tuần ở công viên Tao Đàn, chúng ta có thể thấy đông đúc các hướng đạo sinh vui chơi cắm trại, tập luyện ca hát... không có ai cấm đoán. Riêng miền Bắc, từ Quảng Bình trở ra, phong trào chơi Hướng đạo chưa được phục hồi, còn im lìm...

Gần đây, ngày 4-12-2010, tại Singapore, Hội nghị Hướng đạo khối ASEAN gọi tắt là ASARC (Association ASEAN Scout) họp lần thứ 4, đã công nhận Hướng đạo Việt Nam là một thành viên liên kết (affiliate member) của ASARC. Vì lẽ Việt Nam có hoạt động Hướng đạo và cần khuyến khích mở rộng. Sự công nhận trên là một minh chứng rằng Hội Hướng đạo khối ASEAN đặt tin cậy vào Hướng đạo Việt Nam, và thúc giục Việt Nam nên cho phong trào Hướng đạo hoạt động rộng rãi.

Sự vắng mặt của Hướng đạo Việt Nam ở khối Hướng đạo ASEAN và Hướng đạo thế giới (WOSM) là

Sinh hoạt Hướng đạo tại công viên Tao Đàn, TP. HCM
một thiệt thòi cho thanh niên Việt Nam trong việc
hòa nhập với hoạt động Hướng đạo thế giới.

Căn cứ vào tình hình trên, một nhóm Huynh trưởng đại diện cho 3 vùng Trung Nam Bắc, họp lại thành một nhóm gọi là "Ban chấp hành lâm thời xin cho phục hồi trò "chơi" Hướng đạo được tiếp tục trong toàn quốc như xưa" theo quy trình 1946. Cho đến nay, chưa có văn bản nào tuyên bố hủy bỏ quyết định của Bộ trưởng Hoàng Minh Giám đã ký (7-2-1946).

Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, là một tổ chức quần chúng của Đảng, là cánh tay phải của Đảng - để nắm lực lượng thanh niên, để tuyển chọn trong những thanh niên, những người ưu tú nhất trở thành những Đảng viên của Đảng. Hội Hướng đạo Việt Nam nguyện cùng các đơn vị bạn trong Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam (Hội Sinh viên Việt Nam...) đem hết công sức của mình góp phần giúp cho Đảng và Nhà nước nắm thêm một khối lực lượng những người thích chơi Hướng đạo, để trở thành những công dân yêu nước, sẵn sàng phục vụ Tổ quốc. ■

CHÚ THÍCH:

(*) Hoàng Đạo Thúy, *Bắc Hồ với chiến sĩ*, tập 2, NXB QĐND, H. 2001.